

דגל שלום

מיסודו של המלובן ראש המקובלים הגאון הצדיק רבינו מרדכי שרעבי זיע"א

ב"ש	ח'פ"ה	ת"א	ו-י
7:14	7:17	7:14	6:56
8:13	8:17	8:16	8:13
			8:58

נקראים אל הדגל!

דבר ה'

מאמר השבועי באתר "על" המוקדש לרבי בנימין שמואל'ל שטיינמאן

מה מאחד את כולנו?

וביתר שאת, ניתן לבאר זאת ע"פ מה שכתב מרן החיד"א זצ"ל, כי גם לימים האלו ממש, הימים שמראש חודש סיון ועד לחג השבועות הבא עלינו לטובה, ישנה סגולה מיוחדת, שראוי ורצוי לנצלה. שכן בראש חודש באו בני ישראל למדבר סיני (שמות יט, ב): "ויחן שם ישראל נגד ההר", ופרש רש"י: כאיש אחד, בלב אחד. ומני אז, מסוגלים ימים אלו לקניית אחדות בעם ישראל - לשלום בית של קיימא, להתקרבות ושותפות אמת במשפחה, להשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם, לאהבת רעים ומתיחת קו על יריבויות נושנות, ולפיוס בין פלגי העם לכל שבטיו ועדותיו: "כאיש אחד, בלב אחד!" זה הזמן לניצול רוח האחוה המושפעת ממרום, ומרן החיד"א זצ"ל מבטיח, כי מי שיעשה בימים אלו צעד לקראת השלום והאחוה, יסייעו לו מן השמים ככפל כפליים!

אולם פרט נוסף ישנו בסגולת השלום והאחוה שהיתה בימים ההם ומקרינה לזמן הזה: "ויחן שם ישראל - נגד ההר", השלום והאחוה היו במבט אל הר סיני, אל התורה ונותן התורה. וכך אנו מוצאים גם בפרשתנו, פרשת במדבר: "איש על דגלו באותות לבית אבותם יחנו בני ישראל" - מנגד סביב לאוהל מועד יחנו. לכל שבט היתה ייחודיות משלו, דגל משלו, מקום בפני עצמו. ומה איחד את השבטים? מה היה הברית התיכון? שכולם חנו סביב לאוהל מועד, מקום עבודת ה', מקום הלוחות והתורה.

ישנם בעם ישראל שבטים שונים - שבט יששכר עסק בתורה, שבט זבולון עסק בסחורה וכו'. אבל עבודת ה' - התורה והמצוות, מאחדות את כולנו להיתנו עם אחד, כמנורה של פרקים. וא"כ זו היתה מטרתם של עם ישראל להיות כדגלים מאוחדים יחד סביב המשכן והקודש, אפ"ל שלכל אחד הייחודיות שלו, כולם מתאחדים סביב התורה בלב אחד כאיש אחד. לכך נתאו ישראל דווקא בעת מתן תורה לאותן הדגלים. כי בכך רצו להנציח את יסוד קיומו של העם הפלאי. גם אם יש בינינו חילוקי דעות, גם אם לא תמיד אנו מסכימים בכל דבר, ולכל אחד יש את המחנה והמקום שלו, את המסלול שלו בעבודת הבורא, אך ישנו דבר המאחד את כולנו באותה שעה - התורה והמצוה. שבת שלום ומבורך.

כל משאלותיך". מיד הודיע הקדוש ברוך הוא ואמר למשה: לך ועשה אותם דגלים כמו שנתאוו. נתבונן בדברים, ונשתומם: מעמד הר סיני, ההר בוער באש עד לב השמים, חושך ענן וערפל, וקול שופר חזק מאד, קול ה' בכח, קול ה' בהדה, קול ה' שובר ארזים. נפתחו לפני ישראל השמים ושמי השמים, ובורא העולם מתגלה לעמו ללמדם תורה ומצוות. כל העם זוכה לראות מראות אלהים והגיעו לדרגת נבואה, ושמע את הקול מדבר מתוך האש הגדולה ונפשם יוצאת בדברו, ובכל המעמד הנורא והמפעים, עיניהם וליבם נתונים רק לדבר אחד: שהמלאכים העומדים סביבם מעוטרים בדגלים... ולזה הם מתאווים.

'סדר' - יסוד בעבודת ה'

ניתן לבאר זאת, ע"פ דברי ה'סבא' רבי שמחה זיסל זיו מקלם זצ"ל, שלמד מפרשה זו יסוד גדול בעבודת השם, והוא - ה'סדר'! כי מי שמרושל בהתנהגותו ואיננו מסודר ומדויק במעשיו, הריהו גם מבולבל בדעתו ובמחשבתו, ואיננו מוכשר לעבודה קבועה ויציבה. על האדם לדקדק בסדריו ביום צאתו לדרך כביום בואו. כך אנו מוצאים גם בכל התורה שהיא מבוססת על הדיוק והסדר. שכן רגע אחד בלבד מבדיל בין השבת לחול, כחוט השערה מבדיל בין שחיטה כשרה לשחיטה פסולה, כי אם שחטו רק חצי מהסימנים - השחיטה פסולה, ואילו שחטו רוב שהוא מעט יותר, אזי השחיטה כשרה. סיפה אחת מבדילה בין מקוה כשרה למקוה חסרה שאין בה ארבעים סאה. צעד אחד מבדיל בין מחנה לוויה למחנה שכניה. הלויים מזהירים שלא לעשות עבודת הכהנים, והכהנים מזהירים שלא לעשות עבודת הלויים, הלויים מזהירים שלא יעשה האחד את מלאכת חברו, איש איש על עבודתו ועל משאו, איש על מחנהו ואיש על דגלו, איש איש לייעודו ולתפקידו המיוחד לו, והכל יבוא על מכונו הראוי. זהו אפוא, ה'עסק' הגדול, שעושה התורה מהדגלים. לכך התאו ישראל קדושים, שלא רק יקבלו את התורה, אלא ישמרוה בטהרה ובדיוק ובסדר מופת, כאשר כל דבר דבור על אופניו, ואיש איש במקומו הוא.

"איש על מחנהו ואיש על דגלו לצבאתם" (א, נב) אמרו חכמינו ז"ל במדרש: אשרי האזניים ששמעו עד היכן שמר ועד היכן נצר הקדוש ברוך הוא את ישראל (דברים לב, ז): "יצרנהו - כאישון עינו!" בוא וראה, איך חיבבן ושמרן ונצרו, שאמר לו הקדוש ברוך הוא למשה: אמור להם שיעשו לי משכן, ואשכון ביניהם. ולא עוד, אלא שאעשה אותם דגלים, שנאמר: "איש על דגלו!"...

תורתנו הקדושה, תורת חיים היא. ומכל אות ואת שבה - יכולים אנו ללמוד דרך חיים, ולדעת את המעשה אשר נעשה. ובשל כך, אנו עומדים ותמהים, מדוע הקצתה התורה פרשה מיוחדת והאריכה כל כך בעניין ה'דגלים'? מה פשרן של דגלים אלו, ומה באים הם ללמדנו? זאת ועוד, מדברי המדרש אנו נוכחים לראות כי בכך שעשה לנו הבורא יתברך את הדגלים, הוא הראה את חביבותו אלינו. וכי לא היינו מוצאים חביבות יתירה במתנות שמים אחרות, אשר היו מסייעים לנו יותר בחיינו הגשמיים והרוחניים, ומה מיוחד בדגלים, שאף הם נחשבים יותר מהמשכן! שכן הקב"ה אומר למשה, אחר הבטחת המשכן - "ולא עוד, אלא שאעשה אותם דגלים". משמע, הדגלים גדולים מן המשכן!

"תאוה" לדגלים - היתכן?!

והפליאה גוברת שבעתיים, כאשר אנו מתבוננים בדברי המדרש (במדבר רבה, במדבר פ"ג ס"ג), שם אמרו: בשעה שנגלה ה' על הר סיני, ירדו עמו רבבות של מלאכים, שנאמר (תהלים סח, ח): "רכב אלהים רבותים אלפי שנאן ה' במ סיני בקדש", והיו כולם מוכתרים בדגלים, שנאמר (שיר השירים ה, ז): "דגול מרבבה". כיון שראו אותן ישראל שהם עשויים דגלים דגלים, התחילו מתאווים לדגלים. אמרו: הלוואי כך אנו נעשים דגלים כמותן! שנאמר (שיר השירים ב, ד): "הביאני אל בית היין" - זה סיני, שניתנה בו התורה שנמשלה ליין - "ודגלו עלי אהבה". אמרו: הלוואי הוא מגדיל עלינו אהבה בדגלים. אמר להם הקדוש ברוך הוא: מה נתאוותם? להיעשות דגלים? חייכם, שאני ממלא משאלותיכם, שנאמר (תהלים כ, ו): "ימלא ה' "

ספרי שבועות עכשיו על המדף

חנות ספרי הישיבה 'סגולה'

רחוב שילה 4 ירושלים ☎ 02-644-33-00

גם הקב"ה נמנה עם ישראל

"שָׂאוּ אֶת רֹאשׁ כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (א, ב)

רוצה לומר, מי שהוא ראש ומתנשא לכל לראש, תִּמְנֶנּוּ עִמָּכֶם. אמר הקב"ה למשה: צרף אותי עמהם להשלים החשבון. וזהו שאמר (תהלים טז, ה): ה' מנת חלקי וכוס"י, לשון תכוסו על השה שהוא לשון מנין, כך הקב"ה מצטרף לחשבון עם ישראל ונמנה עמהם, וכן עשה בכניסתן למצרים, והיו שבעים נפש חסר אחת, והשלים הקב"ה למניינם. וכל שעה שישראל נמנים לדבר מצוה - שכינה עמהם (רבנו אפרים ז"ל, הובא בנחל קדומים).

כדרך שעושה בחול כך יעשה בשבת

"כְּאֲשֶׁר יַחֲנוּ כֵּן יִסְעוּ" (ב, יז)

היה רבי אברהם מסלונים דורש מקרא זה כמין חומר: "יחנו" - זה יום השבת, יום המנוחה. "יסעו" - הם ימות החול, ימות הטרדה והטלטול. וכמנהגו של אדם בזה כך בזה.

יש אדם שהוא משוקע כולו בענייני פרנסה וחומריות. כיון שהתייגע כסוס בכל ימות השבוע, באה שבת והוא ישן כל היום החליף כח כדי שיוכל להמשיך בשבוע הבא את עבודתו. ויש אדם שהוא עובד את ה' כל ימות השבוע, כיון שבאה שבת, אורה ומנוחה בכל העולמות, והוא נהנה מקדושת השבת. אז הוא מתחזק ומגביר מעשיו ועבודתו, ומתחנן לפני ה' יתברך לקרבו אליו... (ירחון בית יעקב, גליון 85 עמ' 14)

במנין ע"פ ה' - אין עין הרע

"וַיִּפְקֵד אֹתָם מַשֶׁה עַל פִּי ה'" (ג, טז)

אמר משה: היאך אני נכנס וכו', ובת קול יוצאת מהאהל ואומרת: כך וכך תינוקות יש באהל, לכך נאמר: על פי ה'. יובן לפי מה שאמר מהרי"א סדר כי תשא, שכאשר המנין הוא על פי ה', אין משום עין הרע. וכוונת משה באומרו היאך אני נכנס, לא היה זה על הטורח והכבוד, כי לגבי זירתו יתברך שיעשה כן - מלתא זוטרתיה היא לגבי משה. אבל כוונתו שחשש היאך אני יכול להכנס כי יש בזה משום עין הרע, ובפרט ביונקי שדים וגמולי חלב העלולים יותר לעין הרע כנודע. ועל זה השיב לו הקב"ה תשובה ניצחת, כי לא אתה הוא המונה כי אם על פי ה'. (מוסר חכמים)

המשנה משרתת לשכינה

"וְאֵת כָּל כְּלֵי שְׁמֹנֶה" (ד, ט)

פירש רבנו שמשון (ע"י כסא דוד להגהיד"א דרוש ח לשבת כלה ד"ה וזה רמזתי), "כלי" גימטריא ששים, "שמנה" אותיות משנה. רמז לששים מסכתות אשר ישרתו לה לשכינה, ליחדה עם דודה בהם. ובזכות המשניות מתקרבת הגאולה, כמו שאמרו רז"ל (בבא בתרא ח, ת) על הכתוב (הושע ח, י): גם כי יתנו בגוים עתה אקבצם, והוא ברחמי נדחי ישראל יקבץ, אמן.

התורה נושאת את נושאייה

"וְאֶחָדֵי כֵּן יָבֹאוּ בְּנֵי קֹהֵת לְשֵׂאת וְלֹא יִגְעוּ אֶל הַקֶּדֶשׁ" (ד, טו)

ובזמננו הישיבות הקדושות הן בבחינת הארון, ונושאייה המה ראשי הישיבות ומנהליהן הנושאים בעול החזקתה, כך הובא משמו של רבנו חיים מוולוז'ין. ללמדך, כי גם אם המצב החומרי קשה, ולכאורה החזקת הישיבה כבדה מנושא, סוף דבר שישא הארון את נושאייה, והישיבה היא תחזיק את נושאייה. (מוסר חכמים)

לקראת חג השבועות שחל השנה בערב שבת,
נכתוב בע"ה כמה חידושי הלכות בדיון עירובי תבשילין וקריאת שמו"ת

ההלכות עירובי תבשילין

א. יום טוב שחל בערב שבת, צריך להניח עירובי תבשילין [דבר מאכל וכדאי גם פת] בערביום טוב ועל ידי זה מותר לו לבשל מיו"ט לשבת (ע"י טושו"ע סימן תקכז).

ב. מי שדעתו לא לאפות ולא לבשל כלל מיום טוב לשבת [וכן זוגות צעירים שמתארחים לאכילה בלבד וישנים בבתיהם ומדליקים נרות שבת] בכל זאת יעשה עירוב משום שצריך להדליק ביום טוב נרות לכבוד שבת וי"א שחייב לזה עירוב, ומכל מקום לא יברך כיון שמרן (שם סי"ט) סתם שלהדלקת נר אין צריך עירוב וסב"ל (כה"ח שם ס"ק קיג).

ג. גם מי שמחמם ביו"ט אוכל מבושל כיון שיש אומרים שאין בישול אחר בישול לכן לא יברך על העירוב (נטעי גבריאל פ"ב ה"ח).

ד. הרוצה להרויח ברכת העירוב, יניח העירוב בברכה וביום טוב יקח ביצה ויתן בתוך סיר אוכל לכבוד שבת.

הלכות שנים מקרא ואחד תרגום ביו"ט שחל בערב שבת

א. יום טוב שחל בערב שבת לא יקראו שנים מקרא ואחד תרגום משום שלפי סודן של דברים אין לקרות תרגום ביום טוב (הגהיד"א במחב"ר סימן קנו ס"א בקונט"א).

ב. יש שדוחים קריאת שמו"ת לשבת, ויש שמקדימים לקרות בערב יום טוב. ג. הדוחים קריאת שמו"ת לשבת יש אומרים שלא יקראו בליל שבת אלא ביום (כה"ח פלאגי כז, ה) ויש אומרים שיוכלים לקרוא בלילה או ביום (ש"ח וישב הים).

לימוד תורה בליל שבועות וביומו

א. כבר נודעו דברי הזוהר (בהקדמה דף ח ע"א) שבלילה זה יש לעסוק בתורה נביאים כתובים מדרשים ורזי תורה, ועל פי זה רבנו האריז"ל סידר את תיקון ליל שבועות ללמוד תנ"ך מדרשים וכו', ולכן יזהר כל אדם ללמוד דוקא הסדר המתוקן, ואם סיים ילמד באשר חפץ.

ב. יזהרו ללמוד בהתמדה בלי לדבר דברי חולין, שהרי יש הבטחה שהעוסק בתורה כל הלילה ולא ישן אפילו רגע ישלים שנתו ולא יארע לו נזק בשנה 11 (עיין בזוהר שם, ובשער הכוונות).

ג. ילמד בחשק ובשמחה וכדמשמע שם בזוהר הקדוש.

ד. ביום זה מתחדשת נתינת התורה ועל כן גם ביום ישתדל בלימוד התורה וינוח מעט כדי שיוכל להחזיק אבל לא יאבד שעותיו בשינה.

ה. מי שיוכל ישתדל לחדש בעצמו איזה חידוש בתורה. ואם אינו בר הכי לפחות ילמד דבר חדש שלא ידעו (הגהיד"א).

סגולות לחודש סיון

זה זכר עשה לנפלאותיו חנון ורחום ה" בכתב אשורית ובתגין ויעיל לפתיחת הלב, אבל אחר שעשה העוגה קח ביצה בת יומא ובשל אותה היטב ויקלוף קליפתה ויכתוב עליו אלו השמות איספ"ס טסוב"ס ויאכל העוגה הנזכ"ל עם הביצה על ליבא ויקניא וכן תעשה עד חג השבועות והוא בדוק ומנוסה (כת"י).

אלקי אברהם יצחק ויעקב שתפתח ליבי בתורתך והאר עיני וליבי בשם פתחיא"ל רפא"ל חופא"ל ולא אשכח כלי ימי ולילי מכל מה שלמדתי ואלמד ולא אשכח דברי תורה כל ימי לעולם ולעולמי עולמים אמן כן יהי רצון אמן נצח סלה.
ב. ביום ר"ח סיון קח קמח סולת ועשה עוגה וכתוב עליה פסוק

א. יש עושין תענית בערב ר"ח סיון ונותנין בקשה שנכתוב על ביצה או על חררה שנעשית בדבש ואוכלים אותה בליל ר"ח במוצאי התענית, וזה לשון הבקשה: יה"ר מלפני

על הצדיקים

מתנתן ומעשייתם של צדיקים
כפי שסופר בספר "מ"ד שליט"א

רבי עובדיה מברטנורא זצ"ל - ג' סיון

"הוא הפליא לעשות. לא הניח בלי באור דבר הצריך באור. גם הציג בלשון זך ומזוקק. וכל המעייין במשנה ימצא בנקל ע"י פרוש הרע"ב כוונת המשנה בכלליה בפרטיה ושיג תכלית מבוקשו. וגדולי דורו ראו פעלו זה ויהללוהו. וכל הדורות הבאים הלכו לאורו בשבילי המשנה".

כך מתאר ומפאר בעל מחבר הספר 'דרכי המשנה' בתארו את הפרוש המיוחד של רבינו עובדיה מברטנורא על סדרי המשניות אשר בכל קצוות תבל מעיינים ולומדים את פירושו.

רבי עובדיה מברטנורא נולד למשפחת ירא בעיר ברטינור במחוז פלוריה שבצפון איטליה, בערך בשנת חמשת אלפים ר' (1440) והיה מתלמידיו של רבי יוסף קולון. רבי עובדיה שימש כרב בעיר ברטינור ושם משפחתו מכונה על שם העיר הזאת. לימים, חלקו ראשי העיר כבוד לאישיות הגדולה שפרסמה את העיר בכל קצויה, תבל, והנציחה את שמו בכיכר העיר 'כ"כ עובדיה ברטינור'. בראש חודש כסלו שנת רמ"ו, יצא רבי עובדיה מברטנורא בדרכו לארץ ישראל. באלכסנדריה שהה שבוע ימים ופגש בה משפחה יהודית שהיתה בדרכה לירושלים. עמם עבר לקהיר בתחילת חודש אדר רמ"ח. בכ' אדר אותה שנה יצא בשיירת גמלים דרך מדבר סיני. בדרכו עבר בעזה, ממנה המשיך לחברון ומשם דרך בית-לחם לירושלים, אליה הגיע בתום מסע מפרך שארך קרוב לשלוש שנים.

בשבתו בירושלים נתמנה בה רבי עובדיה לראש הקהילה היהודית, אותה ביסס וחיזק מבחינה רוחנית וחומרית. תושביה היו עניים ואפילו לא היו להם ספרי תורה. הוא הצליח לשפר במידה משמעותית את המצב העגום. חלק גדול ממרצו השקיע רבי עובדיה בבסיס הקהילה היהודית בעיר. כעשרים שנה בקירוב ישב בה, עד ליום פטירתו. עשרות איגרות כתב רבי עובדיה. החשובות בהן הן אלו שכתב לאביו, לאחיו ולעוד אדם אלמוני ששמו לא מצויין (ברטנורא מכנה אותו 'אדון'). איגרות אלו מספרות על נסיעתו לארץ ישראל ועל השנתיים הראשונות לשיבתו בה.

שלוש איגרות אלו מסורות ידיעות על תולדותיהם מנהגיהם ואורחות חייהם של יהודי סיציליה, רודוס, מצרים וארץ-ישראל - ידיעות המהוות לעתים קרובות המקור היחידי לדברי ימי יהודי ארצות אלו באותם ימים. אגרותיו מלאות ידיעות גיאוגרפיות, היסטוריות ומסחריות כלליות שכולן מדויקות. דבר זה בא ללמד על אופיו של רבי עובדיה מברטנורא לא רק כפרשן דגול של המשנה אלא גם כחוקר שניתן לסמוך על פרסומיו ללא עוררין. את רשמי מסעותיו פרסם בספרו 'מסע לארץ-ישראל'.

רבנו עובדיה הפליא לעשות בפירושו לשישה סדרי משנה שנדפס בראשונה בדפוס ויניציא, והוא כולו כמעט בכל הוצאות המשניות שנדפסו עד היום. מלבד זאת חיבר גם פירוש לפירוש רש"י לתורה בשם 'עמך נקא', שנדפס בפזא. אסף פירושים בשם 'דבותינו בעלי התוספות', פיוטים שנתרו עדיין בכתב יד ואוסף מאגרותיו שתורגמו גם לצרפתית ולאנגלית. על פי המסורת יום פטירתו של רבנו עובדיה מברטנורא חל ביום ג' בסיון בשנת ר"ס, ומקום מנוחתו הוא במערה קטנה לרגלי הר הזיתים למול מקום הקדוש והמקדש.

ש"ת מביית ההוראה

שאלות שהתקבלו בביית ההוראה
של רבינו עובדיה מברטנורא

שאלה: יש

לי קבלן גוי

שבנה לי את

הבית, לאחרונה הוא

ביקש ממני הלוואה, האם מותר

להלוות לו בריבית?

תשובה: מותר להלוות לגוי ברבית, ומכ"מ ראוי להמנע מכך בא"י (שו"ע קנט ס"א, ועיין מלווה ה' פ"ה ס"ג וצ"ע).

שאלה: אני עובד בחנות למוצרי חשמל ובחנות יש רק מוצרי תצוגה [ואין בחנות את המוצר שיכול הלוקח לקחת מייד], לאחרונה יש מבצע של החנות שמפרסמים שלמשלמים בשעת ההזמנה [על מקרה] יקבל הלוקח מכשיר חשמל נוסף [שואב אבק] על מה שהוא קנה, ומי שמשלם רק בשעה שיקבל את המוצר לידו יקבל רק מה שקנה ולא יקבל מכשיר חשמל נוסף, האם יש בזה איסור ריבית?

תשובה: יש בזה איסור ריבית הואיל והמכשיר חשמל הנוסף הוא עבור שכר המתנת מעותיו, אלא כ"מ מוכנים הם לקבל גם שק דחוי עד זמן קבלת המוצר וגם בשק דחוי מקבל הקונה את המוצר חשמל הנוסף שאז יש הוכחה שאין קבלת המוצר הנוסף בעבור שכר המתנת מעותיו [שהרי מקבלים הם גם שק דחוי] אלא רק כדי להיות בטוחים בהזמנה מעוניינים הם לקבל את הכסף מראש באופן זה אין איסור ריבית (שו"ע סי' קס"ד ובש"ך שם ס"ק ד).

שאלה: חבר ביקש שאמלא את מקומו כמלמד בת"ת, וסיכמתי איתו שהוא ימלא את מקומי

לקבל מושג

ביאור מושגים בעולם הח"ן

תיקון ליל שבועות

בסוף השבוע הבעל"ט יחול חג שבועות, ונודע מנהג ישראל לערוך תיקון ליל שבועות, כמבואר בזהר הקדוש (הקדמה דף ט). שכך היו נוהג רבי שמעון בר יוחאי זיע"א שהיה יושב ב"לילא דכלה אתחברת בבעלה" ועוסק בתורה, ומבאר הזהר הקדוש דהיינו משום שכך שנינו "כל אותם החברים בני היכל הכלה, צריכים באותו לילה שהכלה מזומנת להיות למחר תחת החופה עם בעלה, להיות איתה כל אותו הלילה ולשמוח איתה בתיקונה, לעסוק בתנ"ך ובמדרשים ובסודות התורה, לפי שאלו הם התיקונים והתכשיטים של הכלה".

ונבאר ענין זה, כי הנה נודע שכנסת ישראל נקראת כלה לגבי הקב"ה, וכמבואר במדרש שיר השירים (ג) שלא זו הקב"ה מחבבה לכנסת ישראל עד שקראה אחותי רעייתי יונתי תמתי ע"ש. ויום מתן תורה נמשל בלשון חז"ל ליום נישואין של הקב"ה וכנסת ישראל, וכמו שאמרנו במדרש (שה"ש ג, יא) עה"פ "צאינה וראינה בנות ציון וכו' ביום חתונתו וביום שמחת ליבו" ביום חתונתו זה מתן תורה.

ואכן כל שבעה השבועות שאנו סופרים ספירת העומר נחשבים כספירת שבעה נקיים, וליל שבועות הוא הלילה שקודם כניסתנו לחופה

בשבוע שאחרי, אלא שהכיתה שלי גדולה בכמות ויותר קשה ללמד שם, האם יש בזה חשש ריבית? תשובה: אסור כי יש בזה איסור ריבית (עיין שו"ע סי' קס"ט).

שאלה: אבל בתוך שנה לפטירת אביו, האם יכול לעלות שליח ציבור כשמחובר לגופו קטטר? תשובה: כיון שאינו מרגיש בציאת המי רגליים, ואינם מקלחים על גופו מותר לו להתפלל ואף להוציא אחרים ידי חובה (שו"ע סי' עח ס"א, פסקי תשובות שם).

שאלה: אני כהן ומתפלל במנין מצומצם שיש שם בדיוק עשרה מתפללים, האם אני יכול לצאת וליטול ידי לברכת כהנים? תשובה: עדיף שתיטול ידיך קודם חזרת הש"ץ, ואם א"א תצא בברכה ארוכה שתספיק לחזור קודם חתימת הברכה, ואם א"א יכול לצאת וליכנס בזריזות כל שנשאר רוב מנין בבית הכנסת (שו"ת רבבות אפרים ח"ב ס' נד).

שאלה: אני במקצועי שדכן, ושידכתי כלה מחו"ל לחתן בא"י האם משפחת הכלה צריכים לשלם כפי מה שנהוג במקומם לשלם לשדכן בחו"ל? תשובה: אם כל עשיית השידוך היתה דרך הטלאפון וכדו', ולא טס בעצמו לשם להיפגש עם אבי הכלה, משלמים לו כפי המחיר שנהוג לשלם לשדכן בא"י (שו"ת אגרות משה חו"מ ח"ב ס' נז).

[הרבנים המשיבים: הרה"ג שלמה חיים אלימלך והרה"ג עובדיה בן שלום]

יחד עם קוב"ה ושכינתיה, ונקרא בלשון הזהר "לילה שהכלה מתחברת עם בעלה", ותפקידו בלילה זה לעסוק עד חצות הלילה בתנ"ך שהם כ"ד ספרים כדי לקשט את הכלה בכ"ד קישוטים הנקראים "קישוטי כלה", ומשם ואילך העיסוק הוא במדרשים וזהר כהכנה לטהרה, ובסוף הלילה מעט קודם עלות השחר הולכים לטבול במקוה, והוא רמז לטבילת הכלה במקוה העליון לטהרה לקראת החופה, ובטבילה זו אנו ממשיכים טהרה וקדושה לכל ישראל.

וענין הקישוטים שצריכים בלילה זה ביאר בשער מאמרי רשב"י (דף מו), כי הנה נודע שהקלי נקראים חושך, בסוד "וחושך על פני תהום", ומפני שאלו הקלי סמוכים וקרובים אל כנסת ישראל, הם מחשיכים אורה, ולכן צריכה אל התכשיטים האלו כדמיון האשה שמעבירה על פניה צבע לבן ואדום להתנאות בהם שלא תראה שחרוריתה, ותכשיטים אלו הם בחינת הארות העליונות הרמוזות בסוף כל ספר מכ"ד ספרי התנ"ך, הנמשכות בה ומאירות אותה.

אשרי חלקם של העוסקים בתיקון הקדוש הזה בשמחה, וכמו שאמר רשב"י לחברים שהיו עורכים איתו את התיקון שלמחר יזכו ליכנס לחופה ויקראו בני החופה, והקב"ה שואל עליהם ומברך ומעטר אותם בעטרות הכלה, וכל אותם המתקנים תיקון זה בשמחה, כולם יהיו רשומים וכתובים בספר הזכרונות, והקב"ה מברך ומעטר להם בשבעים עטרות. חסידים הראשונים כאשר היה מגיע לילה הקדוש הזה לא היו ישנים כלל אלא היו עוסקים בתיקון ואומרים נבא לנחול ירושה קדושה לנו ולבנינו בשתי העולמות.

סגולה נפלאה נגד עין הרע

והנה, ב' פעמים ש"א - גימטריא תרכ"ב, והסוד (חבוק ג, ח): כי תרכב על סוסך מרכבותך ישועה, כשהוא בדרך אינו צריך שיתירא מן עין הרע. וזהו שאמרו, שהתקנה בנחיר שיש בו ש"א נימין קדישין וכו', עכ"ד זלה"ה ע"ש. וכתב שם הרב המפרש 'קרון הצב' ז"ל, וזו לשונו: פירוש, שבגמרא אמרו שיש תקון לעין הרע שלא תשלוט, כי יתן הגודל בנחיר ימין וכן בשמאל, באופן שיוכל לראות בעצמו את נחיריו. ואמר בסודו, שיש בכל נחיר האחד ש"א נימין קדישין, והנה לא רמיזא ה-ש"א בנחיר אלא א"כ יתן הגודל בו, שאז נשלם הש"א בו וכו' ע"ש.

והנה, באמת בגמרא בפסחים (שם) הוזכרה סגולה זו בשביל הזוגות. ואולי קבלה היא ביד רבנו בעל הקרנים ז"ל ורבנו מהר"ש ז"ל, שהיא סגולה להציל גם מעין הרע. ויתכן, שענין הזוגות הוא גם-כן עין הרע, וא"כ הכל אחד.

עכ"פ, הרי מצינו תיקון שלא תשלוט עין הרע, והוא שיתן הגודל בנחיר ימין להשלים למספר ש"א להמשיך שפע משי"א נימין קדישין שבימין, וכן יתן נמי הגודל השני בנחיר שמאל להשלים מספר ש"א, להמשיך שפע משי"א נימין קדישין, להנצל מעין הרע.

ובזה יובן בס"ד מה שרמז השם יתברך למשה ואהרן ואמר, מבן עשרים שנה וכו' תפקדו אותם לצבאותם אתה ואהרן. ואם תאמר, ואיך תפקדו? והלא יש לחוש לעין הרע שלא תשלוט ח"ו, לכן אמר: ואתכם יהיו איש איש, כלומר אתכם יהיו - בעזרתכם, אי"ש אי"ש - הוא סוד ש"א נימין קדישין, שרמז לו על הסגולה הנזכרת שהיא ש"א נימין מימין וש"א משמאל להציל אותם מעין הרע. ובזה יובן בס"ד מה שאמר בפרשת שלח לך (במדבר יג, ב): אי"ש אחד אי"ש אחד, לשון כפול, לרמוז על ש"א וש"א הנזכרים שימשיכו אותם לשלחם עמהם, אולי לא תזיק הסטרא-אחרא שהיא עינא בישא להחטיאם. ע"כ דברי רבינו יוסף חיים. כשראיתי דברים אלו שמחתי מאוד, כי הנה גילו לי מן השמים מה עשה הצדיק רבי יוסף וולטוך זצ"ל. ובליל שבת אכן אמר לי ראש הישיבה: בניהו תאמר איזה דבר תורה, וסיפרתי את המעשה שראיתי אצל רבי יוסף בענין הגוי הנ"ל, ואמרתי את מה שכתב רבנו יוסף חיים ב'אדרת אליהו' והיינו שמחים מאוד.

ביום ראשון חזרנו לירושלים, ובצהריים לאחר השיעור עם ראש הישיבה - פגשתי בצדיק רבי יוסף וולטוך, ואמרתי לו שגילו לי כבר מן השמים, והסברתי לו את כל מה שכתוב שם, ושמח שמחה גדולה.

מעשה כפי ספיפר מורנו ורבנו שליט"א בהיותי בחור בגיל שבע עשרה לערך, למדתי אז בכיתת מו"ר מרן ראש הישיבה זצוק"ל, ובהפסקות זכיתי ללמוד עם הצדיק החכם ר' יוסף וולטוך זצ"ל, וביחד למדנו ב"ה כמה וכמה מסכתות. ובערב הייתי מלווה אותו לאכסניא שהיה מתארח. פעם אחת ביום חמישי של פרשת במדבר, כאשר עברנו בשכונת מאה שערים, עבר גוי אחד והסתכל במשך דקות ספורות בהסתכלות חזקה מאוד על ר' יוסף, ושמתי לבי לכך שר' יוסף הניח את הגודל שלו על הנחיר, ואומר בלחש: 'איש איש איש' - ג' פעמים. כששאלתי אותו לפרש הענין, אמר לי: וכי לא ראית שהגוי הנ"ל שם עלי 'עין הרע' והתבונן בי? אמרתי לו: א"כ מה הועלת בכך ששמת את הגודל על הנחיר ואמרתי ג' פעמים "איש"? ענה לי: עדיין אתה צעיר, וכאשר תתחתן בעזרת השם אסביר לך, כי יש בזה סודות גדולים. אמרתי לו בבדיחות: אם לא תגלה לי - יגלו לי מן השמים. והוא צחק והשיב בבדיחות: בחלומות... וכך נפרדנו בברכת שבת שלום.

באותה שבת, נסענו עם ראש הישיבה לעשות את השבת בעיר צפת, והאכסניא הייתה אצל משפחת שבבו ה"ו. בבוקר יום שישי עלינו לרכבת ונסענו לחיפה, ומשם באוטובוס לצפת. ובמשך כל הדרך, היה מו"ר ראש הישיבה אומר לנו חידושים על מסכת יבמות מהמחברת שלו עד שהגענו לצפת, ואז כל אחד הלך לדרוכו להכין עצמו לקראת שבת קודש. אני עבדכם, אמרתי אל לבי אולי יאמר לי ראש הישיבה לומר איזה דבר תורה על השולחן בליל שבת קודש, ולכן נכנסתי לאחד מבתי המדרש ללמוד חידוש כלשהו על הפרשה. ופתחתי בספר "אדרת אליהו" לרבנו יוסף חיים, וראיתי שהוא שואל את השאלה, איך אפשר למנות את בני ישראל, והרי על ידי זה תשלוט במ עין הרע? וכך הוא כותב: "מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא בישראל תפקדו אותם לצבאותם אתה ואהרן, ואתכם יהיו איש איש למטה". יובן בס"ד לרמוז קשר הפסוקים, ונקדים בס"ד מה שכתב הרב הקדוש מורינו הרב שמשון מאוסטרופולי זיע"א זלה"ה (בספרו הבהיר דין ידיו במאמר יו"ד דף צ"ז), וז"ל: פירוש, מה שאמרו רז"ל בפרק ערבי פסחים (פסחים ק). שיתן הגודל בנחיר ימין וכן בשמאל, ידוע כי נחירי גימטריא מספר רס"ח, וכן נחיר השני גימטריא רס"ח. והנה רס"ח נחסר ממנו מ"ג להשלים למנין ש"א, שהוא סוד ש"א נימין קדישין. וכיצד יהיה ב' פעמים ש"א? יעשה כך: נחיר שהוא רס"ח ישים בו גודל שמספרו מ"ג, רס"ח ומ"ג גימטריא ש"א, וכן יעשה בנחיר ימין וכן יעשה בנחיר שמאל.

סגולה נפלאה לערב חג השבועות

מהגר"ח פלאג'י זיע"א

"ערב חג השבועות יפריש צא' פרוטות וישלים עד שיעור ב' פעמים ב"ן (104 ש) ויתנם לתלמיד חכם עני ועניו.

והוא תיקון לעוון אדם הראשון ועוון העגל ולפגם הברית, והוא סגולה לחשוכי בנים ומקרב הגאולה" (ספר מעשה הצדקה דף קט ע"ב).

כל התורם סך 104 ש"ח רבני ומקובלי הישיבה יזכירו את שמו וב"ב ביום חג השבועות אחרי קריאת כל התהילים

02-624-9000

עלון זה יוצא לאור ע"י ישיבת המקובלים "נהר שלום" תכ"ב רח' שילה 6 ירושלים ניתן להשיג בטלפון: 02-6222560 | ניתן לקבל את העלון מידי שבוע לתיבת המייל: ע"י שליחת בקשה למייל: m6222560@gmail.com

לתרומות או למסירת שמות לכדיון נפש ע"י מקובלי ורבני הישיבה בטלפון: 02-624-9000

פדיון נפש

בכוונות הרש"ש ע"י מו"ר המקובל רבי בניהו שמזאלי שליט"א

למסירת שמות 02-6222-560

"ופדיון נפש זה הוא תועלת ותרופה לכל צרה שלא תבוא ובפרט לחולים שיתרפאו במהרה, וכבר היו מנסים ופודקים אותו יותר מאלף פעמים, והיה מועיל בעזרת ה' תקף באותה שעה, והייתה נימרת תועלתו ותרופתו לכל אדם והיו אומרים מה גדלו מעשיך ה'" (פרי עין חיים)